

Försättsblad till riktlinje för anskaffning inom Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Detta försättsblad syftar till att utgöra stöd för läsaren när denne ska navigera sig och eventuellt också prioritera sin läsning i det styrande dokumentet **"Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings riktlinje för anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder"**. Oavsett om läsaren utgör en adressat för riktlinjen eller om den tillhör en av de olika intressenterna till den, är det av vikt att läsaren inledningsvis tillgodogör sig den bakgrund och de syften som ligger till grund för riktlinjen och dess tillhörande stödjande dokument. På så vis ges läsaren förståelse om varför riktlinjen finns och vad som ligger till grund för den.

Som nästa avsnitt rekommenderas läsaren att bläddra till det kapitel i riktlinjen som kallas **"Ansvarsfördelning"** med tillhörande tre underrubriker, det vill säga **"Nämndens roll"**, **"Förvaltningens roll"** samt **"Förvaltningen genomför anskaffning enligt gällande lagstiftning, analys och behov"**. För att läsaren ska få en bild av det regelverk som Arbetsmarknad och vuxenutbildning har att förhålla sig till vid all anskaffning förordas att läsaren sen tar del av informationen under avsnittet **"Styrmiljön - gällande rätt"**, **"Styrmiljön - reglemente, budget och delegationsordning"** samt **"Styrmiljön - rättssäkerhet, ändamålsenlighet och god ekonomisk hushållning"**.

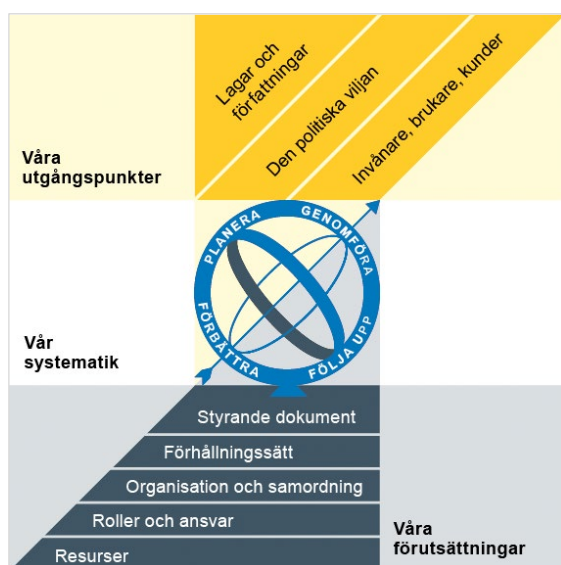
Slutligen rekommenderas läsaren att ta del av informationen om de olika metoderna för anskaffning i det stödjande dokumentet **"Grundläggande förutsättningar för anskaffning inom Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning"**, vilka återfinns under avsnitt **"Metoder för anskaffning"**. På så vis ges läsaren en överskådlig bild över de metoder som står Arbetsmarknad och vuxenutbildning till buds vid anskaffning samt vilka möjligheter som finns till kravställning, utvärdering och uppföljning med respektive metod.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings riktlinje för anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings riktlinje för anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Beslutad av: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	Gäller för: Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	Diarienummer: 0355/23	Datum och paragraf för beslutet: 2023-0X-XX
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2023-XX-XX	Dokumentansvarig: Jurist

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Syftet med denna riktlinje.....	4
Vem omfattas av riktlinjen	5
Lagbestämmelser	5
Koppling till andra styrande dokument	5
Vägledning och avsteg.....	5
Stödjande dokument.....	5
Riktlinje	7
Ansvarsfördelning	7
Nämndens roll	7
Förvaltningens roll	8
Förvaltningen genomför anskaffning enligt gällande lagstiftning, analys och behov	8

Inledning

Bakgrund

Detta dokument utgör ett styrande dokument i Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning i Göteborgs stads (benämns härnäst Nämnden) arbete gällande anskaffning. Nämnden är beslutande och Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning (benämns nedan Förvaltningen) utförande och verkställande av vad som har beslutats av Nämnden samt de uppdrag som åvilar Nämnden enligt gällande reglemente, budget och andra politiska uppdrag. I detta dokument används både Nämnden och Förvaltningen beroende på vilket sammanhang som avses. I den fortsatta framställningen tillämpas även Arbetsmarknad och vuxenutbildning när både Nämnden och Förvaltningen åsyftas.

Nämnden är till sin storlek, sett utifrån det antal elever och deltagare som årligen befinner sig inom Nämndens kommunala vuxenutbildning eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder, en av de största i sitt slag. Detta behov har sedan många år tillbaka anskaffats genom upphandling enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling. Den senast genomförda upphandlingen av ramavtal avseende kommunal vuxenutbildning och skräddarsydd kompetensutveckling (en form av arbetsmarknadspolitiska åtgärder) har haft ett beräknat upphandlingsvärde om cirka två miljarder kronor med en ramavtalstid om maximalt fyra år. Kommunal vuxenutbildning anskaffas också från utbildningsnämnden. Sammantaget finns därför ett omfattande behov att säkerställa rättssäker och ändamålsenlig anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Syftet med denna riktlinje

Denna riktlinje utgör ett styrande dokument vid Arbetsmarknad och vuxenutbildnings anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Riktlinjen syftar till att säkerställa att behovet av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder anskaffas på ett sätt som är förenligt med uppdraget enligt gällande reglemente, budget och gällande rätt. Vidare ska riktlinjen leda till den anskaffning som sker inom Arbetsmarknad och vuxenutbildnings verksamhet genomförs på ett rättssäkert och ändamålsenligt vis samt som bidrar till god ekonomisk hushållning.

Denna riktlinje syftar även till att klargöra ansvarsförhållande respektive arbetsfördelning vid mellan Nämnden och Förvaltningen vid anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Riktlinjen åsyftar särskilt fördelning av ansvar mellan Nämnden och Förvaltningen kopplat till bakomliggande lagstiftning, förordningar samt övriga styrdokument som är att hänföra till verksamhetsområdet för Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Slutligen kompletteras denna riktlinje av ett stödande dokument, vilket redogör för de anskaffningsalternativ som står till buds vid anskaffning enligt ovan. Det stödande dokumentet innefattar också en mer konkret orientering över den styrmiljö som måste tas i beaktning i samband med anskaffningen.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tills vidare för Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Lagbestämmelser

Nedan följer lista över relevanta lagar och tillhörande förordningar som berör arbetet med anskaffning inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning:

Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning

Förvaltningslag (2017:900)

Kommunallag (2017:725)

Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Skollag (2010:800).

Ovan lista är inte uttömmande för Arbetsmarknad och vuxenutbildning arbete i sin helhet, men listan ovan gäller anskaffningsarbetet. Andra lagar och förordningar kan därmed komma att påverka anskaffningen. Den omständigheten att det inte finns med i listan ovan innebär således inte att tillkommande lag eller förordning inte ska tillämpas.

Koppling till andra styrande dokument

Denna riktlinje har anknytning till följande styrande dokument inom Göteborgs stad:

- Antecknad information i protokoll från Nämndens sammanträde 2022-03-15 § 37 angående framtagande av anskaffningsstrategi
- Reglemente Arbetsmarknad och vuxenutbildning
- Delegationsordning Arbetsmarknad och vuxenutbildning
- Riktlinje för inköp och upphandling i Göteborgs Stad
- Anvisning för upphandling vid Arbetsmarknad och vuxenutbildning
- Arbetsmarknad och vuxenutbildnings arbetsmarknadsstrategi med tillhörande branschstrategier.

Ovan lista är inte uttömmande, då anskaffningsarbetet kan komma att beröras av andra styrande dokument inom Göteborgs Stad. Till de styrande dokumenten hör även de planer och program som finns inom Göteborgs Stad, vilka hänsyn också måste tas till i arbetet med anskaffning. Den omständigheten att ett styrande dokument saknas i listan ovan innebär således inte att det inte ska tillämpas.

Vägledning och avsteg

Avsteg måste godkännas av Nämnden.

Stödjande dokument

I tillämpningen av denna riktlinje ska nedanstående stödjande dokument tas i beaktning:

- Grundläggande förutsättningar för anskaffning inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning
- Återrapportering omvärldsbevakning.

Riktlinje

Enligt gällande reglemente utgörs det kommunala ändamålet tillika grunduppdraget för Arbetsmarknad och vuxenutbildning av det övergripande ansvaret för den kommunala vuxenutbildningen samt att för Göteborgs Stads räkning anordna arbetsmarknadspolitiska åtgärder. I detta grunduppdrag ingår även att i övrigt ta de initiativ som behövs för att främja sysselsättningssituationen. Utförande och fullgörande av grunduppdraget samt all verksamhet som bedrivs inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning ska genomföras i enlighet med styrmiljön, det vill säga gällande rätt, reglemente, delegationsordning, budget samt andra lokala och nationella styrande dokument.

Föremålet för denna riktlinje är anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Just anskaffning konkretiseras särskilt som en del i grunduppdraget och som har stadgats särskilt i reglementet för Arbetsmarknad och vuxenutbildning. Att Arbetsmarknad och vuxenutbildning ska anskaffa för att fullgöra behovet av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder är därmed en del av dess uppdrag. I likhet med utförandet av grunduppdraget ska även anskaffning av tjänster inom ramen för grunduppdraget ske i enlighet med styrmiljön, intressenterna och de kritiska faktorer som finns identifierade i arbetet med anskaffning.

Ansvarsfördelning

I syfte att säkerställa att utförandet av anskaffningen sker på ett vis som är förenligt med Nämndens respektive Förvaltningens ansvar samt på ett sätt som är effektivt med hänsyn till både resurser och tid ska anskaffningen hanteras enligt nedan. Därmed är fördelningen av ansvar och arbete något som behöver tydliggöras Nämnden och Förvaltningen emellan. En avgörande gräns för ansvaret och beslut gällande anskaffning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder utgörs av delegationsförbudet i kommunallagen. Oavsett föremålet för anskaffningen måste Förvaltningen därför alltid säkerställa att anskaffningen inte leder till att delegationsförbudet i 6 kap. 38 § kommunallagen träds förnär. Vidare utgör gällande delegationsordning en tydlig skiljelinje över när beslutanderätten är delegerad från Nämnd till Förvaltning.

Nämndens roll

Nämndens arbete regleras ytterst av kommunallagen, skollagen och gällande reglemente. Nämnden är huvudman för den kommunala vuxenutbildningen i Göteborgs stad samt bär således det yttersta ansvaret för den verksamhet som anges inom reglementet. En del i Nämndens uppgift är att tydliggöra den förväntansbild som finns på de uppdrag som Förvaltningen har att verkställa. I denna förväntansbild kan Nämnden ange exempelvis förväntningar på resultat, det vill säga den systematiska förflyttningen av elever och deltagare mot arbete samt egen försörjning. Denna förväntansbild kommer till uttryck genom ett kunskapsunderlag och tjänsteutlåtande som Förvaltningen tillhandahåller Nämnden för beslut. Förväntansbild i de beslut som Nämnden fattar enligt ovan ska vidare uppfylla de krav och systematik som ställs på uppföljningen med hänvisning till gällande processer för uppföljning. Inom ramen för anskaffning kan det även ske enligt nedan föreslagna beslut vid nämndsammanträde.

- Beslut om årlig inriktning och målsättning för anskaffning per år.
- Beslut om prioriteringar, särskilt inom ramen för det särskilda uppdraget som arbetslöshetsnämnd.

Ovanstående beslut är av mer principiell och övergripande karaktär. Samtidigt måste Nämnden med dessa beslut överlåta till Förvaltningen att verkställa besluten samt utforma dess innehåll på ett sätt som leder till rättssäkerhet, ändamålsenlighet och god ekonomisk hushållning.

Förvaltningens roll

I all anskaffning ska Förvaltningen agera i enlighet med gällande lagstiftning, förordningar samt övriga styrdokument, såväl nationella som lokala. Förvaltningens uppgift är att verkställa de uppdrag som åläggs Arbetsmarknad och vuxenutbildning inom ramen för styrmiljön samt med den professionella sakkunskap som finns inom Förvaltningen. Förvaltningen har även att tillse att behovet av kommunal vuxenutbildning samt arbetsmarknadspolitiska åtgärder tillhandahålls enligt det behov som finns inom Göteborgs Stad. Det ligger även i Förvaltningens ansvar att säkerställa och vidhålla en ändamålsenlig planering för när och hur anskaffning ske för respektive behov samt att det sker på ett affärsmässigt vis.

För att skapa översikt redogörs för rättsliga förutsättningar och styrmiljön samt möjliga anskaffningsmodeller och driftformer samlats i dokumentet Grundläggande förutsättningar anskaffning. Denna bilaga utgör därför en tydlig översikt över de förutsättningar som Förvaltningen har att förhålla sig till samt utföra anskaffningen inom.

Vid all anskaffning ska Förvaltningen säkerställa att samtliga av intressenterna och nedanstående faktorer tas i beaktning på ett ändamålsenligt sätt:

- den politiska förväntansbilden med krav på måluppfyllelse ur ett uppdragsperspektiv samt måluppfyllelse för elever och deltagares syfte med utbildning och åtgärder,
- målgrupperna och målgruppernas behov av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder
- arbetsmarknadens behov samt behovet av kompetensförsörjning
- leverantörsdialog och analys av möjligheter samt utbud på marknaden
- arbetsrättsliga villkor och facklig samverkan ur individperspektivet samt till viss del också utifrån personella resurser vid externt anskaffad utbildning och åtgärder.

Utöver ovanstående faktorer åvilar det Förvaltningen att tillse att all anskaffning är förenlig med de uppdrag som åvilar Arbetsmarknad och vuxenutbildning samt att det sker inom ramen för gällande rätt och relevanta styrdokument.

Förvaltningen genomför anskaffning enligt gällande lagstiftning, analys och behov

Förvaltningen har att fullgöra anskaffning inom ramen för gällande lagstiftning oavsett driftform och anskaffningsmodell. Riktlinjen för anskaffning ska läsas och tillämpas i förhållande till dess intressenter och de kritiska faktorerna. Vidare är det enligt denna

riktlinje Förvaltningens ansvar att säkerställa ändamålsenligt och rättssäker anskaffning i enlighet med aktuella behov. Nedanstående syftar till att fastställa de övergripande krav som Förvaltningen har att säkerställa vid all anskaffning samt ska utgöra del i den utredning som föregår respektive anskaffning.

Vid all anskaffning bär Förvaltningen därmed ansvaret att säkerställa att respektive indirekt intressent samt var och en av de kritiska faktorerna tas i beaktning. Förvaltningen bedriver arbetsmarknadspolitisk samt vuxenutbildningspolitisk verksamhet med en näringslivsinriktad profil, som förverkligar socialpolitiska mål, där anskaffning är ett avgörande verktyg. Genom att arbeta utifrån denna riktlinje tillika anskaffningsstrategi ska Förvaltningen bidra till en sömlös rörelse för elever och deltagare inom förvaltningens uppdrag samt därmed möjliggöra systematisk förflyttning mot egen försörjning.

Krav på ändamålsenlig planering

Förvaltningen ska löpande föra en tydlig och ändamålsenlig planering för anskaffning över tid, vilket sker i Förvaltningens nulägesanalys till verksamhetsplanen för respektive avdelning inom ramen för budgetprocessen. Planeringen ska möjliggöra ett flexibelt arbete utifrån de behov tillika uppdrag som anskaffningen syftar till att fullgöra samt ska göras i två delar. Den första delen avser planering för det övergripande behovet av anskaffning per kalenderår och ska finnas tillgänglig inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning. Den andra delen i planeringen avser plan för anskaffningen i det enskilda fallet, vilken ska upprättas för respektive anskaffning och finnas tillgänglig i det specifika ärendet.

Krav på dokumentation av anskaffning

All anskaffning och därmed tillhörande ställningstaganden och beslut ska dokumenteras skriftligen enligt ordinarie rutiner. Samverkan bör dokumenteras skriftligen. Syftet med den skriftliga dokumentationen är att säkerställa insyn samt möjliggöra uppföljning av all anskaffning.

Krav på samverkan och omvärldsbevakning

I allt anskaffningsarbete ska någon form av samverkan ske. I denna samverkan ingår att löpande omvärldsbevaka utifrån de olika intressenterna med tillhörande kritiska faktorer. Därmed utgör också dokumentation och spårbarhet samt synliggörande av resultaten från samverkan en obligatorisk del i Förvaltningens anskaffningsarbete. Detta syftar till att säkerställa behovet i anskaffningen ur samtliga perspektiv, det vill säga intressenterna och de kritiska faktorerna. Samverkan ska även ske i syfte att möjliggöra sömlös rörelse för elever och deltagares inom förvaltningens olika verksamheter och utbud. Samverkan och omvärldsbevakning ska ske med samtliga intressenter och avse var och en av de kritiska faktorerna. Dessa utvecklas i dokumentet Grundläggande förutsättningar för anskaffning.